

Asia: VN/22377/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vastustamme omistusasunnossa asuvan asumistuen poistamista. Asumistuki mahdollistaa tällä hetkellä väliaikaisesti tuen tarpeessa olevien asumisen omistusasunnossa. Esimerkiksi sairastumisen, avioeron tai hetkellisen työttömyyden tai puolison kuoleman vuoksi ei tarvitse heti myydä omistusasuntoa. Asumistuen saajista vain 3,9 prosenttia on ollut omistusasunnoissa asuvia. Säästö suhteessa inhimilliseen kärsimykseen on kohtuuton.

Koska enenevässä määrissä työ on nykyään osa-aikatyötä ja kausityötä ei asumistuen leikkauksilla saada kannustettua ihmisiä töihin. Kuten itsekin sanotte esityksessänne: "Perusomavastuun korottaminen 50 prosenttiin pienentää työnteosta käteen jäävää tuloa, ja ansiotulovähennyksen poistaminen heikentää merkittävästi kannustimia ottaa vastaan työtä etenkin pienillä kuukausittaisilla työtunneilla." Suojaosan poistaminen leikkaa pienituloisten, myös kokoaikatyötä tekevien, palkansaajien kuukausituloja.

Helsingin siirtäminen muun pääkaupunkiseudun kuntaryhmään siirtää asumistukea saavia pienituloisia helsinkiläisiä toimeentulotuella, eikä siirrolla tosiasiallisesti saada siten säästöjä.

Vastustamme asumistuen korvausprosentin laskemista. Laskemisen vaikutukset esimerkiksi toimeentulotukeen tulee selvittää ja estää ihmisten putoaminen viimesijaiselle etuudelle. Asumistuki saattaa olla nuorelle ainoa tietynä päivänä maksussa oleva tuki, joka luo perusturvallisuuden tunnetta ja varmistaa vuokranmaksua ajallaan. Asumistuen maksaminen suoraan vuokranantajalle vähentää vuokraelkaantumista ja asunnottomuutta.

Yksinasuvia on Suomessa 1,3 miljoonaa (vuoden 2022 lopussa). Esitetyn asumistuen kertoimien muutos kohdistuu yhteen asiakasryhmään korostuneesti. Kun asumistuen määrä laskee, nousee asiakkaan saama toimeentulotuki. Esityksessänne on mainittu, että Suomessa on 130 300 työtöntä toimeentulotuen saajaa. Meille jää epäselväksi leikkauksella saavutettu säästö, kun itsekin mainitsette, että toimeentulotuen saajien määrä tulee nousemaan esitettyjen muutosten vuoksi 15 000 kotitaloudella. On lyhytnäköistä politiikkaa siirtää ihmisiä viimesijaisen etuuden piiriin, kun se on kaikkein kallein ja byrokraattisin tuki, joka ei sellaisenaan kannusta etenkin keikkaluontoisen työn vastaanottamiseen. Toimeentulotuki on todellinen kanssutiloukku eikä toimeentulotuen taso riitä ihmisarvoiseen elämään.

Voimaantulo 1.4.2024 tuntuu pikaiselta ja aiheuttaa huolen siitä, ehditäänkö muutosten vaikutuksia selvittää kunnolla. Meille jää epäselväksi miten esitetyt muutokset lisäävät työllistymistä.

Klein Heidi
Pirkanmaan hyvinvointialue - Nuorten Ohjaamo Tampere